

מדר:

עין משפט
גור מוצה

כירה פרק שלישי שבת

מסורת הש"ס

א א מ"י פסוק מהל' שבת
הכל' י טו"ט פ"ח
סומן על פסוק ז:

תוס' ישנים

(א) יבטלה [מ:] דקאמר
גבי מריבות יב' ג"פ
שמע דוקא פ"י פ"ה אבל
ת"ח לא היו עושין אף על גב
דריחוקין לא הניחו לרשעים
לא חשיב כשה' אי' לא היו
יקליו לנפש בלא טעונו:
ק"ל אפי' דקאמר ושמענו:
(ב) ויבטלו פירש בשמחה
דכיון דאין נמטין לה אלא
באקראי טעמיה לא היו
בך מייחד למרסם שרי
פסיה פסיה לטע כה נני
אלם ופ"ה כשחוקה מ'
פ"ה טעויה:

ומה נר דלחבי עבידא בו' פי' בקונטרס דייק מדקמי אכל לא יס' משמע דוקא יס' אכל חדש אפילו יתדו וקשה לר"י דלמא דמסיק גמי שיהיה והינתן עליה מעות כו' תקשה ליה מנר של מחת דשרי ר' יהודה אפילו יתדו לעיל מדקמי חון מן הנר שהלוקו בה בחזרה שנת אכל שנה הדלוקו בה בחזרה שנת אפי' שיהיה והדלוקו בה בחזל שרי ונראה לר"י דלא דייק כלל מדקמי אכל לא יס' אלא דוקא נר של חרס הוא דקאמר דלחבי עבידא שמתלת עשייתה היא להדלקה והיו כמו יתדו שמיד שמדליקין בה פסם אחת נמאסת ואין לרואיה לתשמש אחר ולכן מחלת עשייתה אינה אלא להדלקה אפי' שרואיה לתשמש אחר בין עשייה להדלקה מ"מ אין עושין אותה לך שאין זה אלא זמן מועט אכל נר מחתה אין עשייתה להדלקה נר דרואיה כל שעה לתשמש אחר: לא הניח ע"ה מעות פורת ל"ש"ט"ה. ותלוזות דאמר ר' יהודה לעיל (דף לז.) נראה לר"י דאמר אפי' לא תקע בה דחזירות לא חזיא אלא לתקיעה ואין להלק בין תקע ללא תקע אכל מטה ונר חזי לתשמש

אחריתו: יש ע"ה מעות אכור ל"ש"ט"ה. ע"כ נמנית וזמנית אדשכח מן פרק נוטל (לקמן קמ:). מנער הכר והן נופלות וזמנית שנת איירי דבהינתן מנעוד יום והיו עליה בין השמשות אפילו אין עליה מעות אכור לטעולה דקאמר בסופא דמילתיה וקשה לדין יכול להיות שמנית לדעת שנת י"ל כגון שהינתן נכרי או מיעוק לדעת ישראל ואפי' אלא לא מוכח מהכא דפ' לדין ונראה כו' דאין מוקצה לחי שנת י"ל דאיכא לאוקמה כגון שהינתן לדעת ישראל כדי להסירם אחר שעה והיו כגמרו נדי אדם ולמאי דפרישית לעיל דהא דש מוקצה לחי שנת היינו באיסור אכילה ולא נטלטלו א"ש: מוכני ש"ה. פי' בקונטרס דגני שדה הנתן לה במסכת כלים (פ"ח מ"א) והיא עשויה למכירת אנשים ונשים (א) ואין נראה לר"י דאי חזיא למכרם לא שייך בה מדידה דלא אימקש לך ולא בעינן מיטלטל מלא וריקן דמוכח בפרק אלו מומין (בכורות לה. וס.) דפריך ושאיין לו תוך ככלי שטף מקבל טומאה הוא והא דומיא דשק בעינן ומשני בהך דחזו למדרכות לך נראה דאינה עשויה אלא לכלים והא דלומר לקמן בפרק רבי עקיבא (דף פה. וס.) שלש חביות הן מיבה שפתחה מזדה טומאה מדרס מלמעלה טומא מה פי' אכל מדרס לא לפי שאומרים עמוד ונעשה מלאכתו והכנה צמדה טהורה מכלום פי' שיש לה מ' סאה אורי' דלריך לומר דלא קאי אפתחה מזדה כדיון דחזיא למדרס אפילו צאה נמנה טומאה כדפי' (א) ו"לן מצלת עמה באה"ה הות. פי' בקונטר' צבית הקבוצות (ב) שהכלים על דופני השדה וקשה דמי יביא טומא' על הכלים ומפרש ריב"א דמיייר שפיר דקיימא השדה צבילה המת דמקבל ארבעים סאה מזיל כיון דלא מקבל טומאה כדחנן במסכת כלי שבת (א) וכלי כלי הטהורים ואין ל"ל דמוכי יס' לו בית קיבול אלא פשוטי כלי עץ הוא ויש נקב צבילה כדחנן בפרק חזקת הדין (א) וכלי כלי הטהורים ואין נקב עד שאין נקב ונראה שפיר וקאמר כיון דשמשות איתו ממעט דרוקא כי ממעט בחלון דמוכח בלא יחפור (ב) וי' וס.) דפריך אהא דקמי דכלי חרס ממעט בחלון הא קמזי ליה פי' ולא מבטל הסם והיכי ממעט ומשני דמטויף ומיייר שאינו סותם כל הנקב דלס סותם כל הנקב אפי' אית ממעט שם סותם דאמר בפ' בתרא (דף קמ.) בימי אבא שאול בן צנתי פקאון את המאור צנתיים והתם לא נטלוהו שאם ביטלוהו בשנת היה חייב משום צנתיים על הבנין אלא ודאי בלא ביטול איירי ואפי' סותם וכלי עץ אמרינן גמי בפ' בתרא דמגילה (דף כו.) הריא בי כגישה דרומאי דהות פתחה לההוא אנדרונא דהו ומתי בה מימי צעו כהו למיול ללויי התם אמרו ליה לרבא אמר לכו זילו דלו מבוזה ואחזבוהו אבבא דה"ל כלי עץ העשוי לנחת ומסתמא לא היו מבטלין אותו שם שהרי ס"ת מניחין בתוכו ומיחו חנן וגרונותיו אין להם דין כלים דאפי' סוממין כל החלון לריכין ביטול דמוכח בפרק לא יחפור (ב) וי' וס.) ולר"ת אין נראה לפרש דמוכי היו אופן דאין דרך להניח מעות על האופן דקמי ואין גוררין אותה שנת צומן שיש עליה מעות ומפרש דמוכי היינו כן של שדה כמו את הכיור ואת נ"ט וס.) וזמנו מכונית במלכים (א) פי' צמים שהשדה מונחת עליו ויש צבירה נקב מתחמיה כנגד המוכני והיא צבירה דקאמר נכנסת דרך נקב צבירה ואין המוכני מלאה אלא נמטלין אותה שם ומיייר גמי שאין סותמת כל הנקב אלא ממעט אותו מפותח טפה כדפי' לעיל ו"ל דמיייר שאין הטומאה כנגד הנקב דכשהטומאה נגד הנקב אפילו אין בו פתחה טפה צוקעת ועולה ופולה דקאמר בפ' דקוקה (דף יח.) וס.) ארובה צבית ואין בה פתחה טפה טומאה כנגד ארובה כל הבית טהור לפי שצוקעת ועולה וכן במסכת אלהות (א) ומייית לה כהעור והרועב (מילין קמ:) חבילי המטה וסריגי חלונות כו' פירשן על המת באייר הנוגע כנגד הנקב טמא שלא כנגד הנקב טהור והתם אין בנקבים פתחה טפה דקמי רישא דמפסיק בין בית לעלייה: אין גוררין אותה בשבת בזמן שיש ע"ה מעות. מפרש ר"י דכשהיא נמטלת היא כלי פני נשמת ואין נמטלין אותה שם ומיייר גמי שאין סותמת כל דיון שאינם ע"ה השדה שהיא עיקר הכלי שרי: ה"ה אין ע"ה מעות שריא אפי' יהו ע"ה ב"ה בין השמשות. קשה לרש"י דמאי פריך לוקמה בשבת והכי אין עליה מעות אפי' יהו ע"ה כל בין השמשות שריא דאמר בפרק טעל (לקמן קמ:) וצומן שיש עליה מעות אכור לגוררה אפי' בשבת שהוא טעלוט גמור וקמ"ל דצבירה נשמת שרי לגוררה טעלוט גמור ומתוך דע"כ במניח איירי דהא אין גוררין אותה משמע אפי' לגורן מקומה ופי' שנתה הא אמרי' בפרק נוטל (ב) וס.) לא שט אלא לגורן גופו אכל לגורן מקומו מוטלטלו ועודן עליו ע"ה מעות שיהיה מעות "איכא למימר מדרה ר"ש דמדקפיד עליה מיהא לה מקום דאמרי' ברש"י כל הכלים וס. קמ.) וס.) הכל מודים כיון דקפיד עליה מיהא לה מקום ופר"ת דהכל מודים אפי' ר"ש והא דפריך לעיל מנר היינו משום שאין לחלק בין מטה לשאר דברים אלא כשהינתן עליה מעות ופ"ו לא קשה לעיל אפי' הקונטרס שפי' דייק מדקמי אכל לא יס': הכי

הינתן עליה מעות. אפילו בחול הכי הוקצה לאיסור ואסור לנטולתה ואפילו נסתלקו המעות מנעוד יום ולא דמי לנר של מחת דשרי רבי יהודה דהתם בלא יתדו: לא יתדו למעות אין עליה מעות. בשבת: מוסר לעלמה. ואפי' דהינתן עליה מעות בחול: והוא. שנסתלקו מנעוד יום שלא היו עליה כל בין השמשות. אכל היו עליה כל בין השמשות אימקאי לכולי יומא: מוכני שלה. גני שדה מן במסכת כלים והיא עגלה של עץ מוקפת מחזיות למכרם אנשים ונשים. מוכני אופן: צומן שאינם נשעפת. כעין אופני עגלה שלטו עגלה יכול לטקו מן העגלה: אינו חבוז לה. דחשבוהו היא כלי לעצמה. דאי שדה בת קבולי טומאה היא כגון שאינה מחזקת מ' סאה בלא ונעמאה השדה לא נטמא המוכני ופי' לאו בת קבולי טומאה היא ונגעה טומאה צמוכי המוכני טומאה לעצמה דלא חשיבא משידה והיא מיטלטלה מלאה וריקנית דיש לה בית קיבול: ואינה נמדדת עמה. לענין טומאה כדפרישית דכלי עץ המחזיק מ' סאה בלא שכן כוריים ציבט טהור כדאמרי' צמדה מדליקין (לעיל לה.) דכלי עץ אימקש לשק מייחין מיטלטל מלא וריקן חו אינו מיטלטל מלא וזמן צמכת כלים (א) ויהינן נבמי' דמנחמיה) השדה ב"ה אומרים נמדדת מנחון דרואין אותה חליו היא עומדת בתוך כלי גדול ואם מחזיק אותו כלי מ' סאה טהורה עמה והמוכי אינו נמדד עמה להשלים דרואין חליו יטול המוכני ואחי' נתקן השדה לתוך הכלי: ואינה מלאה עמה כאלה המט. דלס השדה מחזקת מ' (סאה) דאינה מקבלת טומאה מלאת כאלה המת והיו אהל לעצמה. ולא שנכנסה לבית שהמת בו דאי' אין כאן גללה שהרי הגג מאהיל על הטהורות מלמעלה אלא כגון שנכנסה לבית הקבוצות כדאמרינן בעירובין) ר' יהודה אומר אף צב"ק מפני שיכול לחון צבירה חיבה ומגדל בפ' בבל מערבין (א) דקאמר אהל חזק כלומר אהל המיטלטל שמהי אהל ומפסיק (א) כלפי הטומאה והמוכי אם הוא גבוה מדופני השדה וכלים (בולטים) מלמעלה מדופני השדה וגובה המוכני מנחן עליהם אינו מניחין דמוכי כלי הוא לעצמו ומקבל טומאה ואינו חוזק בפני הטומאה. ורבותי דוחקין ומפרשין אותה כאלה המת ממש ובשל חרס המוקפת למיד פתיל והרבה תשובות יש מדה דנמדדת לא שייך בשל חרס דלא אימקש לשק ובין מיטלטל ובין אינו מיטלטל טמא ועוד אם המוכני מוקף למיד פתיל יזיל בפני עצמו כלים שנתו ועוד פרישית בשנת צמכת כלים כהלכות כלי עץ והלכות כלי חרס נשנו לצדן והלכות כלי עץ נשנו לצדן: הריא ר' שמעון היא. ומיחו מעות לא חו מדי ומורה רבי שמעון דעודן עלי אכור:

א) זיל אלוהי בו וקמן
מ"ו. כלים פ"ח מ"ג.
ב) פ"ח מ"ה. ד' וק'
ל"א. ט' וק' ל"ו. וס.)
ז) ותי' ח"ה ממת' ל"ה ד"ה
ש"ה. ט' וק' כ"ה
ד) אלוהי פ"ט. ט' ש"ל
פ"ו ותי' ח"ה ממת' ל"ה ד"ה
לפ"ק ד"ה פ"ח ותי'
מ"ה.

הגהות הב"ח

(א) י"ש" ד"ה ואלה מלל
י"ו ומפסיק בפני הסימא:
(ב) ז"ה ד"ה ואלו מלל וי'
צמח הקבוצות והכלים טעל
דומי שדה:

גליון הש"ס

נ"ב. צומן שדה וספסוף
פי' לקמן דף חמ ע"ב ח"ה
ד"ה דב' מ"ו: ח"ה וי'
הא אין וי' אבא לישב
ד"ה ד"ה פי' לעיל ד' לו
ע"ה ט"ו ד"ה ה"ה ר'
יהודה:

רבינו הגאון

כ"ו יהודה אכור
לשפספסו. מוכי ר' אלעזר
הא דחנן ככלים פי' וי'
מוכי שלה בזמן שהיא
נשפספת אינה חבוז ואינה
מפריש (מדרת) עמה
ואינה נפגלת באהל המת.
פי' וי' (ב) של שיהיה
בזמן שהיא נשפספת נשלפת
כמו השדה ואינה נשלפת
עמה ולא רובצולת עמה
כפני שהשדה כלי וזו
אינה כמלאה. לשיבא אכור
אין גוררין אותה בשבת
בזמן שיש עליה מעות. פי'
מוכי. כן מלשינו את חביו
ואת כנו. מדרת מילתין
בדמיון הרי"ה
בכפוס. גרסתינן כמפסיק
מאי מילי שלופי. נפגלת.
מלשונו צ"ל. קמתי מיתה אין
גוררין אותה בשבת בזמן
שיש עליה מעות. הא אין
עליה מעות שרי ואי' והיו
עליה בין השמשות. ושנינו
משהו זו ל"ה שמעון היא.
ודב דאמר כרבי יהודה.